

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 784

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 16 septembrie 2026

SUMAR

Pagina

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Decizia nr. 82 din 22 iunie 2026 (Completul pentru dezlegarea
unor chestiuni de drept)..... 2–16

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 82

din 22 iunie 2026

Dosar nr. 478/1/2026

Adina Georgeta Ponea	— pentru președintele Secției I civile — președintele completului
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Ileana Ruxandra Tirică	— judecător la Secția I civilă
Cristiana Dana Enache	— judecător la Secția I civilă
Dorina Zeca	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Daniel Marian Drăghici	— judecător la Secția I civilă
Andreia Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Mihai Andrei Negoescu Gândac	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Glodeanu	— judecător la Secția I civilă
Gheorghe Liviu Zidaru	— judecător la Secția I civilă

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 478/1/2026, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (6) din Codul de procedură civilă și ale art. 34 alin. (2) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Adina Georgeta Ponea, pentru președintele Secției I civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Antonia Eleonora Constantin, procuror-șef al Secției judiciare.

4. La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, desemnată în temeiul art. 36 din Regulament.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizările conexate formulate de către Tribunalul Iași — Secția I civilă în Dosarul nr. 46.054/245/2025 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „Dacă abrogarea art. 43 Legea nr. 217/2003 suprimă definitiv posibilitatea victimei de a renunța la judecata cauzei atunci când cererea pentru emiterea unui ordin de protecție este formulată de către procuror sau posibilitatea de a renunța la judecata cauzei subzistă în temeiul art. 406 din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 93 din același cod, ca norme cu caracter general?” și de către Tribunalul Sibiu — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.427/306/2026 referitor la: „Cum se interpretează și se aplică prevederile art. 1 pct. 2 din Legea nr. 232/2025 în corelare cu prevederile art. 2 și art. 93 din Codul de procedură civilă?”.

6. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar au fost depuse raportul întocmit, care a fost comunicat părților, nefiind formulate puncte de vedere la raport, și opinii ale Institutului Național al Magistraturii, Facultății de Drept din cadrul Universității Babeș-Bolyai și ale Facultății de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara.

7. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, doamna judecător Adina Georgeta Ponea, președintele completului de judecată, acordă cuvântul reprezentantului procurorului general asupra sesizărilor.

8. Doamna procuror Antonia Eleonora Constantin solicită admiterea sesizărilor și pronunțarea unei decizii prin care să se dea o rezolvare de principiu chestiunilor de drept cu care a fost sesizată. Susține argumentele formulate în scris prin punctul de vedere depus la dosar.

9. Nefiind întrebări pentru reprezentantul procurorului general, doamna judecător Adina Georgeta Ponea declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra sesizărilor.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularii și obiectul sesizărilor

10. Tribunalul Iași — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 5 februarie 2026, în Dosarul nr. 46.054/245/2025, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă abrogarea art. 43 Legea nr. 217/2003 suprimă definitiv posibilitatea victimei de a renunța la judecata cauzei atunci când cererea pentru emiterea unui ordin de protecție este formulată de către procuror sau posibilitatea de a renunța la judecata cauzei subzistă în temeiul art. 406 din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 93 din același cod, ca norme cu caracter general?

11. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 10 martie 2026 cu nr. 478/1/2026, termenul de judecată fiind stabilit la 22 iunie 2026.

12. De asemenea, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost înregistrată cu nr. 583/1/2026 sesizarea formulată de Tribunalul Sibiu — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.427/306/2026 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

„Cum se interpretează și se aplică prevederile art. 1 pct. 2 din Legea nr. 232/2025 în corelare cu prevederile art. 2 și art. 93 din Codul de procedură civilă?”

13. Având în vedere identitatea de obiect a celor două sesizări, în temeiul art. 37 alin. (2) din Regulament, s-a dispus conexarea Dosarului nr. 583/1/2026 la Dosarul nr. 478/1/2026.

II. Normele de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

14. Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare — forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 232/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, precum și pentru completarea art. 158 din Legea

nr. 286/2009 privind Codul penal (denumită în continuare *Legea nr. 217/2003*)

Art. 34. — (6) Imediat după confirmarea prevăzută la alin. (4), procurorul înaintează ordinul de protecție provizoriu, însoțit de documentele care au stat la baza emiterii și confirmării acestuia, judecătoriei competente în a cărei rază teritorială a fost emis, însoțit de o cerere pentru emiterea ordinului de protecție, întocmită potrivit prevederilor art. 40 alin. (3) lit. a) și art. 41. (...)

Art. 36. — Dispozițiile prezentului capitol se completează în mod corespunzător cu cele privind ordinul de protecție. (...)

Art. 40. — (1) Cererea pentru emiterea ordinului de protecție este de competența judecătoriei de pe raza teritorială în care își are domiciliul sau reședința victima.

(2) Cererea pentru emiterea ordinului poate fi introdusă de victimă personal sau prin reprezentant legal.

(3) Cererea poate fi introdusă în numele victimei și de:

a) procuror;

b) reprezentantul autorității sau structurii competente, la nivelul unității administrativ-teritoriale, cu atribuții în materia protecției victimelor violenței domestice;

c) reprezentantul oricăruia dintre furnizorii de servicii sociale în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, acreditați conform legii, cu acordul victimei. (...)

Art. 43. — În cazurile prevăzute la art. 40 alin. (3) și art. 34 alin. (6), victima poate renunța, potrivit prevederilor art. 406 din *Legea nr. 134/2010*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la judecarea cererii privind ordinul de protecție.

15. *Legea nr. 232/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, precum și pentru completarea art. 158 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (denumită în continuare Legea nr. 232/2025)*

Art. I. — *Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 15 octombrie 2020, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: (...)*

2. Articolul 43 se abrogă.

16. Codul de procedură civilă

Art. 2. — (1) Dispozițiile prezentului cod constituie procedura de drept comun în materie civilă.

(2) De asemenea, dispozițiile prezentului cod se aplică și în alte materii, în măsura în care legile care le reglementează nu cuprind dispoziții contrare. (...)

Art. 93. — În cazurile prevăzute la art. 92 alin. (1), titularul dreptului va fi introdus în proces și se va putea prevala de dispozițiile art. 406, 408, 409 și art. 438—440, iar dacă procurorul își va retrage cererea, va putea cere continuarea judecării sau a executării silite. (...)

Art. 406. — (1) Reclamantul poate să renunțe oricând la judecată, în tot sau în parte, fie verbal în ședință de judecată, fie prin cerere scrisă.

(2) Cererea se face personal sau prin mandatar cu procură specială.

(3) Dacă renunțarea s-a făcut după comunicarea cererii de chemare în judecată, instanța, la cererea pârâtului, îl va obliga pe reclamant la cheltuielile de judecată pe care pârâtul le-a făcut.

(4) Dacă reclamantul renunță la judecată la primul termen la care părțile sunt legal citate sau ulterior acestui moment, renunțarea nu se poate face decât cu acordul expres sau tacit

al celeilalte părți. Dacă pârâtul nu este prezent la termenul la care reclamantul declară că renunță la judecată, instanța va acorda pârâtului un termen până la care să își exprime poziția față de cererea de renunțare. Lipsa unui răspuns până la termenul acordat se consideră acord tacit la renunțare.

(5) Când renunțarea la judecată se face în apel sau în căile extraordinare de atac, instanța va lua act de renunțare și va dispune și anularea, în tot sau în parte, a hotărârii sau, după caz, a hotărârilor pronunțate în cauză.

(6) Renunțarea la judecată se constată prin hotărâre supusă recursului, care va fi judecat de instanța ierarhic superioară celei care a luat act de renunțare. Când renunțarea are loc în fața unei secții a Înaltei Curți de Casație și Justiție, hotărârea este definitivă.

III. Expunerea succintă a proceselor

A. Dosarul nr. 46.054/245/2025 al Tribunalului Iași — Secția I civilă

17. Prin Cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Iași la 29 decembrie 2025 cu nr. 46.054/245/2025, Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași a solicitat emiterea unui ordin de protecție în favoarea victimei-reclamante A, împotriva agresorului B, în temeiul art. 34 alin. (6) din *Legea nr. 217/2003*, în condițiile în care parchetul confirmase un ordin de protecție provizoriu.

18. Prin Sentința civilă nr. 17.828 din 31 decembrie 2025, Judecătoria Iași a respins ca neîntemeiată cererea formulată de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași, pentru reclamanta A, în contradictoriu cu pârâtul B.

19. În prealabil, instanța a respins solicitarea reclamantei de renunțare la cererea de chemare în judecată, reținând, în esență, că abrogarea, prin *Legea nr. 232/2025*, a art. 43 din *Legea nr. 217/2003* împiedică a se lua act de manifestarea de voință a părții.

20. Totodată, a apreciat că nu pot fi validate susținerile reprezentantului Ministerul Public potrivit cărora în urma abrogării art. 43 din *Legea nr. 217/2003* s-ar aplica art. 406 din Codul de procedură civilă, în aplicarea art. 2 din același act normativ.

21. De asemenea, a constatat că *Legea nr. 217/2003*, act normativ cu caracter special, nu cuprinde nicio dispoziție în sensul că în lipsa reglementării vreunei situații ar fi aplicabil Codul de procedură civilă, în contextul în care, într-adevăr, majoritatea trimiterilor din cadrul legii speciale sunt către legea de procedură civilă, așa cum se consideră și jurisprudențial, dar sunt regăsite și trimiteri către norme de drept procedural penal.

22. Legiuitorul a înțeles să nu mai permită, din punct de vedere juridic, renunțarea la judecată în cazul ordinelor de protecție din materia violenței domestice, abrogând articolul ce făcea inclusiv trimiterea la art. 406 din Codul de procedură civilă, ce permite renunțarea la judecată în litigiile de materie civilă.

23. Împotriva acestei sentințe a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași, solicitând, în esență, ca instanța să ia act de renunțarea la judecată, formulată de victima din cauză.

24. A invocat faptul că hotărârea atacată este nelegală, întrucât, deși reclamanta a renunțat în mod expres la judecata cererii în fața instanței, cu acordul pârâtului exprimat în același cadru procesual, prima instanță a procedat la soluționarea cererii pe fond, fără a da eficiență manifestării de voință a părților și fără a aplica dispozițiile de drept comun privind renunțarea la judecată, care erau incidente în cauză.

25. În motivare a arătat că abrogarea art. 43 din *Legea nr. 217/2003* a fost justificată prin motivarea expresă că se elimină posibilitatea conferită victimei de a renunța la judecarea cererii pentru emiterea ordinului de protecție atunci când cererea

este introdusă în numele victimei de procuror, reprezentant al autorității sau structurii competente, reprezentant al furnizorului de servicii sociale, însă această soluție legislativă nu realizează scopul declarat, ci conduce la un efect normativ opus.

26. A precizat că, prin simpla abrogare a art. 43 din Legea nr. 217/2003, fără introducerea unui text expres care să interzică renunțarea la judecată în cazurile prevăzute de art. 40 alin. (3) și art. 34 alin. (6) din același act normativ, legiuitorul a creat un *vid normativ*, care reactivează aplicarea dreptului comun.

27. A menționat că, în lipsa unei norme speciale derogatorii, dispozițiile Codului de procedură civilă își găsesc aplicarea deplină, potrivit art. 2 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, care consacră caracterul său de procedură de drept comun în materie civilă, inclusiv în alte materii, în măsura în care legile speciale nu conțin dispoziții contrare.

28. A susținut că, în actualul cadru normativ, renunțarea la judecată poate interveni în orice fază procesuală, inclusiv în apel, fiind supusă condițiilor procedurale generale prevăzute de lege, fără a putea fi restrânsă în lipsa unei interdicții exprese.

29. De asemenea, a arătat că, potrivit art. 92 alin. (1) din Codul de procedură civilă, procurorul poate porni acțiuni civile pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale anumitor categorii de persoane, inclusiv în cazurile expres prevăzute de lege, cum este procedura ordinului de protecție, iar art. 93 din Codul de procedură civilă stabilește în mod explicit că titularul dreptului subiectiv este introdus în proces și se poate prevala de dispozițiile art. 406 din același act normativ, chiar și în ipoteza în care acțiunea a fost declanșată de procuror.

30. În opinia sa, abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 nu a introdus o interdicție a renunțării la judecată în aceste ipoteze, ci a eliminat o normă specială, fără a o înlocui cu o dispoziție derogatorie expresă.

31. Apelantul a mai arătat și că modalitatea de sesizare a instanței nu afectează structura juridică a cererii și nu transformă procedura în una distinctă față de cea inițiată direct de victimă, acțiunea civilă rămânând identică sub aspectul obiectului, finalității și regimului procedural, fiind supusă acelorași reguli de drept comun.

32. A susținut că, în speță, reclamanta a fost prezentă personal în fața instanței, asistată de apărător desemnat din oficiu, și și-a exprimat în mod expres și neechivoc voința de a renunța la judecata cererii de emitere a ordinului de protecție, manifestare de voință la care pârâtul s-a raliat în mod explicit.

33. Ca atare, apelantul a susținut că erau întrunite toate cerințele prevăzute de art. 406 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă pentru a se lua act de renunțarea la judecată, instanța fiind ținută să constate efectele acesteia, iar nu să procedeze la soluționarea cererii pe fond.

34. A concluzionat că soluția instanței de fond, care a refuzat să ia act de renunțarea la judecată și a respins cererea pe fond, este rezultatul unei greșite interpretări și aplicări a legii, astfel că se impune ca instanța de apel să constate incidența dispozițiilor art. 406 din Codul de procedură civilă, să schimbe în tot sentința atacată și să ia act de renunțarea la judecata cererii privind emiterea ordinului de protecție, astfel cum aceasta a fost exprimată în mod valabil de reclamantă, cu acordul pârâtului.

35. Prin încheierea de ședință din 5 februarie 2026, Tribunalul Iași — Secția I civilă a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

B. Dosarul nr. 2.427/306/2026 al Tribunalului Sibiu — Secția I civilă

36. Prin acțiunea civilă înregistrată de Judecătoria Sibiu la 20 februarie 2026 cu nr. 2.427/306/2026, reclamanta C a solicitat, prin Ministerul Public, împotriva pârâtului D, să se dispună emiterea unui ordin de protecție cu obligarea pârâtului la păstrarea unei distanțe de 100 m față de reclamantă, de membrii de familie, de locuința și de locul de muncă al reclamantei, precum și interzicerea oricărui contact pe o perioadă de trei luni.

37. Cererea a fost formulată pe temeiul art. 34 alin. (6) din Legea nr. 217/2003, ulterior confirmării de către parchet a unui ordin de protecție provizoriu.

38. La 23 februarie 2026, reclamanta a arătat că înțelege să renunțe la judecată, întrucât s-a împăcat cu pârâtul.

39. Prin Sentința civilă nr. 1.042 din 23 februarie 2026, Judecătoria Sibiu, având în vedere principiul disponibilității, a valorificat cererea de renunțare la judecată formulată de reclamanta C în contradictoriu cu pârâtul D și, în consecință, în temeiul art. 406 din Codul de procedură civilă, a luat notă de retractarea acțiunii civile de către reclamantă, sens în care a dispus închiderea dosarului.

40. Împotriva acestei sentințe a formulat recurs Parchetul de pe lângă Judecătoria Sibiu, solicitând admiterea recursului și pronunțarea unei decizii legale și temeinice prin care să fie casată Sentința civilă nr. 1.042 din 23 februarie 2026, pronunțată de Judecătoria Sibiu în Dosarul civil nr. 2.427/306/2026, și să se trimită cauza spre rejudecare la aceeași instanță.

41. În motivarea cererii de recurs a arătat că, în materia ordinului de protecție, natura specială a procedurii, scopul său preventiv și intervenția legiuitorului prin abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 conduc la concluzia că posibilitatea renunțării la judecată, anterior admisă, a încetat să mai funcționeze, iar instanța nu mai poate lua act de o asemenea manifestare de voință, ci are obligația de a examina pe fond dacă există sau nu starea de pericol invocată.

42. Astfel, a considerat că și în prezenta cauză este necesară judecarea pe fond a cererii cu care a fost sesizată Judecătoria Sibiu.

43. A arătat că la 19 decembrie 2025 a intrat în vigoare Legea nr. 232/2025, care a modificat și completat Legea nr. 217/2003, iar în cuprinsul acesteia s-a statuat faptul că prevederile art. 43, care anterior reglementau prerogativa victimei de a renunța la judecată, sunt abrogate.

44. În atari condiții a arătat că, la momentul judecării cauzei, preliminar inițierii oricăror discuții, victima a precizat că și-a reconfigurat poziția procesuală și dorește să renunțe la judecarea cererii constând în solicitarea de emitere a ordinului de protecție împotriva pretinsului agresor.

45. În opinia recurentului, în mod nelegal, instanța de fond a luat act de poziția manifestată de victimă, în sensul exprimat de către aceasta, de curmare a oricăror alte demersuri judiciare.

46. A subliniat că, prin conferirea de către instanță, în continuare, a posibilității victimei de renunțare la judecată și recurgerea la cadrul general prezervat prin normele Codului de procedură civilă, drept resort pentru un atare demers, este eludată însăși modificarea legislativă, abrogarea devenind redundantă.

47. Totodată, având în vedere și politica socială extensivă din ultimii ani, evidențiată îndeosebi prin măsurile luate pe plan circumscris ordinii ilicit penale, de sporire a limitelor de pedeapsă relativ la infracțiuni ce privesc membrii de familie, dată fiind și problematica socială actuală, reprezentată de fenomenul

de femicid în România, legiuitorul a luat măsuri și pe alte segmente judiciare, cu scopul salvării integrității victimelor.

48. A menționat că, în acest context, a operat și modificarea legislativă care inhibă prerogativele victimei de a renunța la judecată în cazurile prevăzute de art. 40 alin. (3) din Legea nr. 217/2003 — când cererea este introdusă în numele victimei de procuror sau alte persoane cu atribuții în materia protecției victimelor violenței domestice, respectiv cazul prevăzut de art. 34 alin. (6) din Legea nr. 217/2003 — când procurorul confirmă ordinul de protecție provizoriu și îl înaintează instanței competente împreună cu cererea de emitere a ordinului de protecție, cum este și cazul în speța dată.

49. De asemenea, a învederat că, nu în ultimul rând, în interpretarea legii, nu poate fi ignorată componenta ce radiază asupra rațiunii dezvoltate de legiuitor, pentru a opera o anumită modificare legislativă; de bună seamă, în același sens, o modificare legislativă trebuie interpretată în sensul în care produce efecte juridice, iar nu într-o modalitate care, prin finalitate, atrage ducerea în derizoriu a înseși modificării, fiind lipsită de orice valență juridică.

50. Prin Încheierea de ședință din 16 martie 2026, Tribunalul Sibiu — Secția I civilă a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

IV. Motivele reținute de titularii sesizărilor, care susțin admisibilitatea procedurii

51. Instanțele de trimitere au constatat îndeplinirea cumulativă a condițiilor prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, după cum urmează: cele două tribunale sunt investite cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță — cu calea de atac a apelului într-o cauză având ca obiect un ordin de protecție, respectiv cu calea de atac a recursului împotriva unei hotărâri prin care s-a luat act de renunțarea la judecarea cererii de chemare în judecată, în temeiul art. 406 din Codul de procedură civilă; soluționarea litigiilor depinde de modul de interpretare a abrogării explicate a art. 43 din cuprinsul Legii nr. 217/2003, prin intrarea în vigoare a Legii nr. 232/2025; existența unei chestiuni de drept reale, veritabile, susceptibile să dea naștere unor interpretări diferite pentru care este necesară o rezolvare de principiu; noutatea chestiunii de drept a cărei lămurire se solicită; chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curte de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale completurilor de judecată care au formulat sesizarea

A. Dosarul nr. 46.054/245/2025 al Tribunalului Iași — Secția I civilă

52. În opinia instanței de trimitere, intenția legiuitorului prin abrogarea dispozițiilor art. 43 din Legea nr. 217/2003 a fost de a înlătura posibilitatea victimei de a mai renunța la judecata cauzei atunci când cererea a fost înaintată de către procuror, în urma emiterii unui ordin de protecție provizoriu, respectiv când un organ al statului a apreciat că există indicii temeinice cu privire la o faptă de violență asupra unui membru de familie.

53. Este adevărat că opțiunea legiuitorului de a abroga norma, în loc de a schimba conținutul său, în sensul de a preciza expres că nu se poate lua act de renunțarea la judecată, lasă loc de interpretări, însă această modificare trebuie privită în ansamblu, din perspectiva intenției legiuitorului și a realității sociale din România.

54. Dispozițiile art. 43 din Legea nr. 217/2003 transpuneau, în materia specifică a ordinului de protecție, unul dintre principiile specifice procesului civil — principiul disponibilității, consacrat

de art. 9 din Codul de procedură civilă, precum și, explicit sau implicit, de alte dispoziții legale, precum art. 22 alin. (6) din Codul de procedură civilă.

55. În conținutul său, principiul disponibilității cuprinde o serie de drepturi și anume: dreptul părții interesate de a introduce sau a nu introduce acțiunea civilă, dreptul de a determina limitele acțiunii sau ale apărării, dreptul de a renunța la acțiune sau la dreptul subiectiv, de a recunoaște pretențiile din acțiune și de a stinge litigiul printr-o tranzacție, dreptul de a ataca pe căile legale hotărârea judecătorească, dreptul de a achiesa la hotărârea pronunțată și dreptul de a cere executarea silită a hotărârii judecătorești.

56. Acest principiu nu are însă un caracter absolut, legea aducând diverse limitări drepturilor enumerate mai sus.

57. Ordinul de protecție are vocația de a preveni un rezultat negativ imediat, indiferent care este acesta (vătămare, agresiune, escaladare a conflictului) și, pentru aceasta, legea are un caracter special, care îi conferă un caracter preventiv și autonom, atât față de procedura penală, cât și față de cea civilă, de la care există multiple derogări, fiind necesar a fi avut în vedere scopul pentru care s-au adoptat atât actul normativ inițial, cât și cel modificator de la finele anului 2025.

58. Astfel, nu poate fi vorba despre o exprimare redundantă, înlăturată ca atare din acest motiv, deoarece legiuitorul nu a înțeles să facă aceste modificări și în textul Legii nr. 26/2024, acesta fiind un argument suplimentar al intenției avute la momentul abrogării.

59. De asemenea, prin Legea nr. 232/2025 s-a întărit ideea caracterului special și preventiv al măsurilor ce pot fi luate prin Legea nr. 217/2003 în favoarea membrilor familiei, procedând la abrogarea reglementării anterioare care permitea, în anumite condiții, încetarea procedurii la cererea victimei și introducând regula expresă a prelungirii de drept a ordinului provizoriu până la soluționarea pe fond, atunci când ordinul a fost înaintat.

60. Modificarea reflectă o politică publică clară de protecție, în acord atât cu standardele europene recente, care impun statelor membre adoptarea de măsuri prompte și eficiente pentru prevenirea violenței domestice, cât și cu situația existentă la nivelul societății în țara noastră, unde evenimentele care necesită emiterea unui ordin de protecție au crescut considerabil, atât numeric, cât și sub aspectul gravității lor.

61. În consecință, evaluarea riscului și adoptarea măsurilor nu pot fi determinate exclusiv de declarația subiectivă a victimei (mai ales în condițiile în care adeseori victima se află deja în situația de abuz repetat și îndelungat sau sub șocul unui abuz incipient), ci de ansamblul probelor și de necesitatea protecției imediate.

62. În plus, această măsură este un instrument de conștientizare atât a agresorului, cât și a victimei cu privire la gravitatea faptelor care au dus la declanșarea întregii proceduri.

63. Această intenție rezultă și din faptul că în cuprinsul art. II Legea nr. 232/2025 s-a statuat că, la art. 158 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins: „(5) În cazul infracțiunilor prevăzute la art. 193 și art. 196 săvârșite asupra unui membru de familie, retragerea plângerii penale nu produce efecte.”

64. Sub acest aspect, în cazul infracțiunilor de lovire sau alte violențe și vătămare corporală din culpă, săvârșite asupra unui membru de familie, se suprimă posibilitatea victimei de a-și retrage plângerea prealabilă, astfel că cercetarea penală își va urma cursul, indiferent de atitudinea ulterioară a victimei.

65. Față de modificarea adusă în sfera penală rezultă, în opinia instanței de trimitere, cu puterea evidenței că aceeași a fost intenția legiuitorului și în cazul ordinului de protecție — înlăturarea posibilității victimei de a renunța la judecata cauzei atunci când cererea pentru emiterea unui ordin de protecție este formulată de către procuror.

B. Dosarul nr. 2.427/306/2026 al Tribunalului Sibiu — Secția I civilă

66. Punctul de vedere majoritar al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate este în sensul că prin abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 nu se elimină definitiv posibilitatea victimei de a renunța la judecata cauzei, în situația în care cererea pentru emiterea unui ordin de protecție este formulată de către procuror, ci, deși a fost abrogat articolul din norma specială, această posibilitate subzistă în continuare în temeiul art. 406 coroborat cu art. 2 și 93 din Codul de procedură civilă, ca norme cu caracter general.

67. În opinia instanței de trimitere, pentru ca să se poată ajunge la concluzia că victimei violenței nu îi mai este permis să renunțe la judecată era necesar ca, din punctul de vedere al tehnicii legislative, exprimarea voinței legiuitorului să îmbrace o formă expresă a inexistenței acestei posibilități legale, și nu doar apelarea la abrogarea norme speciale care are în esență același conținut ca și norma generală, a cărei înlăturare de la aplicare nu poate fi justificată procedural.

68. Cu toate acestea, nefiind însă convins de voința legiuitorului, neexistând indicații în această privință nici în cadrul expunerii de motive din cadrul procesului legislativ, deși art. 43 din Legea nr. 217/2003 a fost abrogat în cadrul unei legi care vizează mai multe modificări de înăsprire a sistemului de combatere a formelor de violență domestică și de acordare a unei protecții sporite victimei violenței domestice, tribunalul a apreciat necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

VI. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

A. Dosarul nr. 46.054/245/2025 al Tribunalului Iași — Secția I civilă

69. Potrivit susținerilor intimaților, formulate prin avocați, la termenul din 5 februarie 2026, acestea au apreciat că este admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri pentru dezlegarea chestiunii de drept puse în discuție.

70. Intimata-reclamantă a susținut că, în condițiile în care a fost abrogată dispoziția specială, este în vigoare dispoziția generală care se aplică cu titlu de lege generală.

71. Din cuprinsul motivelor de apel rezultă că opinia apelantului Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași este în sensul că, după abrogarea dispozițiilor art. 43 din Legea nr. 217/2003, reclamanta poate renunța la judecata cauzei în raport cu prevederile Codului de procedură civilă.

B. Dosarul nr. 2.427/306/2026 al Tribunalului Sibiu — Secția I civilă

72. Intimata-reclamantă și intimatul-pârât nu au depus puncte de vedere în scris la dosar. Avocatul din oficiu desemnat pentru aceștia a învederat că lasă la aprecierea instanței sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

73. Reprezentantul recurentului Ministerul Public a precizat că este admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, întrucât există practică neunitară cu privire la această chestiune de drept, sens în care a depus hotărâri judecătorești la dosar.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

74. Punctele de vedere teoretice cu privire la chestiunea de drept ce face obiectul prezentelor sesizări, susținute de hotărârile judecătorești transmise de către instanțe, relevă două orientări, după cum urmează:

75. Într-o primă orientare s-a apreciat că abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 suprimă definitiv posibilitatea victimei de a renunța la judecata cauzei atunci când cererea pentru emiterea unui ordin de protecție este formulată de către procuror.

76. În argumentare s-a arătat, în esență, că:

a) intenția legiuitorului, așa cum rezultă și din expunerea de motive a Legii nr. 232/2025, a fost de adoptare a unor măsuri ferme și eficiente pentru prevenirea violenței domestice în condițiile creșterii numărului de asemenea cazuri și a numărului de infracțiuni referitoare la nerespectarea ordinelor de protecție emise de instanțele judecătorești;

b) ordinul de protecție reprezintă un instrument juridic de natură mixtă, cu o pronunțată componentă de ordine publică, destinat prevenirii și combaterii violenței domestice și asigurării unei protecții efective a vieții, integrității fizice și psihice și libertății persoanei vătămate;

c) în acest cadru normativ, principiul disponibilității, consacrat de art. 9 din Codul de procedură civilă, nu are caracter absolut și cunoaște limitări determinate de un interes public major și de obligațiile pozitive ale statului de protecție;

d) ordinul de protecție nu vizează exclusiv un drept patrimonial sau un interes privat, ci prevenirea unor fapte susceptibile să afecteze grav integritatea fizică ori psihică a persoanei, astfel că, în acest context, legiuitorul este îndreptățit să restrângă posibilitatea părții de a dispune liber de acțiune, iar instanța este obligată să respecte această opțiune normativă;

e) aplicarea dispozițiilor art. 93 din Codul de procedură civilă în materia cererilor formulate de procuror pentru emiterea unui ordin de protecție nu poate conduce la repunerea în vigoare, pe cale de interpretare, a unei instituții juridice pe care legiuitorul a înțeles să o elimine expres din legea specială, care prevalează asupra norme generale;

f) prin jurisprudența sa, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat asupra obligației instanței de a realiza o evaluare proprie și efectivă a existenței unei situații de risc pentru victima violenței domestice, în acord cu exigențele ce decurg din art. 2 și 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

g) aplicarea dreptului comun este posibilă doar în măsura în care legea specială nu dispune altfel, or, prin abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003, legiuitorul a exclus tocmai mecanismul procesual al renunțării, astfel încât nu se poate reveni implicit la dreptul comun fără a lipsi de efect intervenția legislativă;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a recunoscut în mai multe cazuri vulnerabilitatea deosebită a victimelor violenței în familie și necesitatea unei protecții mai eficiente din partea statului, fiind rolul statului să ia măsuri rezonabile pentru a preveni tratamente despre care autoritățile știau sau ar fi trebuit să știe, precum și să efectueze o anchetă oficială eficientă în cazul în care o persoană formulează plângere pentru rele tratamente;

i) Legea nr. 217/2003 prevede mai mulți titulari ai cererii pentru emiterea ordinului de protecție, pe lângă victimă și procuror, legea conferind legitimitate procesuală activă și reprezentantului autorității sau structurii competente de la nivelul unității administrativ-teritoriale, în materia protecției victimelor violenței domestice, reprezentantului furnizorilor de servicii

sociale acreditați în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, cu acordul victimei. Legiuitorul a eliminat mecanismul renunțării în mod expres și unitar nu doar pentru cererea procurorului, ci pentru toate cererile de protecție formulate în numele victimei și nu există un temei normativ pentru a aplica un regim diferit procurorului;

j) procurorul acționează pentru realizarea obligației statului de a preveni și combate violența domestică, cererea sa este un act procesual propriu al statului, nu al victimei, aceasta nefiind titularul cererii și neputând dispune de ea, iar abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 a confirmat intenția legiuitorului de a împiedica renunțarea în situația cererilor introduse de autoritățile statului;

k) poate renunța la judecată doar unitatea de parchet competentă care a emis ordinul de protecție provizoriu și a sesizat instanța pentru confirmarea acestuia, parchetul având calitatea de „reclamant” în cererea respectivă;

l) renunțarea la judecată formulată de victima din ordinul de protecție nu produce efecte juridice în lipsa acordului verbal sau tacit al reprezentantului unității de parchet.

77. În susținerea acestei poziții au fost înaintate peste 60 de hotărâri judecătorești, din care 55 definitive, pronunțate în cauze înregistrate pe rolul instanțelor după abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003, relevante și din punctul de vedere al obiectului cauzei, al titularului sesizării instanței și al soluției pronunțate.

78. Hotărârile atașate au fost pronunțate de către instanțe din circumscripțiile tuturor curților de apel.

79. Cea de-a doua orientare este în sensul că abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 nu suprimă definitiv posibilitatea victimei de a renunța la judecata cauzei atunci când cererea pentru emiterea unui ordin de protecție este formulată de către procuror.

80. În susținerea acestei poziții s-a reținut că:

a) posibilitatea de a renunța la judecata cauzei subzistă în temeiul art. 406 coroborat cu art. 93 din Codul de procedură civilă, ca norme cu caracter general;

b) dispozițiile Legii nr. 232/2025 nu conțin norme exprese de abrogare a dispozițiilor art. 93 din Codul de procedură civilă, care reglementează, în esență, posibilitatea titularului dreptului subiectiv civil dedus judecății de către procuror de a dispune sub aspectul exercitiului acestui drept;

c) prin Legea nr. 232/2025 nu au intervenit „noi reglementări de același nivel sau de nivel superior” în sensul Legii nr. 24/2000, ci, din punctul de vedere al tehnicii legislative, s-a procedat la abrogarea dispozițiilor care reglementau expres dreptul titularului dreptului subiectiv civil de a dispune cu privire la exercitiul dreptului său;

d) abrogarea expresă a unei norme nu poate avea ca efect abrogarea implicită a unei alte norme, în raport cu dispozițiile exprese ale Legii nr. 24/2000, astfel că doar o reglementare nouă de tip pozitiv poate conduce la abrogarea implicită a unor prevederi cuprinse într-un act normativ, de același nivel sau de nivel inferior, contrare;

e) dispozițiile art. 43 din Legea nr. 217/2003, ulterior abrogate, nu reprezentau decât o aplicație specială a dispozițiilor art. 93 din Codul de procedură civilă, fără să instituie un drept cu caracter de noutate;

f) abrogarea normei speciale determină recursul la norma generală, care reglementează posibilitatea titularului dreptului subiectiv civil de a dispune cu privire la exercitiul dreptului său;

g) în doctrina anterioară modificării în discuție s-a reținut că rațiunea art. 43 din Legea nr. 217/2003 era de a întări faptul că reclamantul poate face acte de dispoziție și în ipotezele în care

cererea era formulată de alți titulari, dar reglementarea specială nu făcea inaplicabile prevederile art. 406 din Codul de procedură civilă, ci, dimpotrivă, le susținea;

h) dacă legiuitorul intenționa să facă inaplicabilă procedura renunțării la judecată, putea și trebuia să o facă expres, așa cum a făcut-o de altfel în art. 42 alin. (4) din Legea nr. 217/2003, când a indicat, derogatoriu de la dreptul comun, că dispozițiile art. 200 și 201 din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind verificarea cererii și regularizarea acesteia, respectiv fixarea primului termen de judecată, nu sunt aplicabile;

i) instituția renunțării la judecată, specifică dreptului procesual civil, este reglementată de Codul de procedură civilă, nefiind vorba despre un vid legislativ, neputând fi interpretată *in extenso* modificarea legislativă privind abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003, coroborat cu modificarea adusă prin Legea nr. 232/2025 instituției retragerii plângerii prealabile;

j) art. 43 din Legea nr. 217/2003 avea statutul unei reglementări speciale care particulariza aplicarea instituției renunțării la judecată în materia ordinului de protecție, iar în urma abrogării acestuia au devenit aplicabile dispozițiile generale cuprinse în Codul de procedură civilă, în temeiul art. 2 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă;

k) în doctrina și practica anterioare intrării în vigoare a Legii nr. 232/2025 s-a reținut că rațiunea art. 43 din Legea nr. 217/2003 este aceea de a întări caracterul disponibil al acțiunii și de a clarifica faptul că victima poate face acte de dispoziție procesuală inclusiv în ipotezele în care cererea de emitere a ordinului de protecție era formulată de alți titulari, în numele acesteia; reglementarea specială nu făcea inaplicabile dispozițiile art. 406 din Codul de procedură civilă, ci, dimpotrivă, le reafirma în mod expres;

l) obligarea unei victime să parcurgă o procedură judiciară împotriva voinței sale actuale ar putea constitui o ingerință în dreptul la viață privată și la autonomia personală, garantat de art. 26 din Constituția României și de art. 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în măsura în care nu se constată existența unui viciu de consimțământ, precum o eventuală constrângere exercitată de pârât(ă);

m) modalitatea de sesizare a instanței, direct de către victimă sau prin intermediul procurorului, nu modifică natura juridică a acțiunii civile și nici regimul actelor de dispoziție ale titularului dreptului subiectiv;

n) cererea de emitere a ordinului de protecție, indiferent de modalitatea de sesizare, este o cerere civilă, supusă regulilor procesului civil, iar victima rămâne titularul dreptului de protecție.

81. Cu referire la această orientare au fost atașate peste 120 de hotărâri judecătorești, din care 105 definitive, pronunțate în cauze înregistrate pe rolul instanțelor după abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003, relevante și din punctul de vedere al obiectului cauzei, al titularului sesizării instanței și al soluției pronunțate.

82. Hotărârile atașate au fost pronunțate de către instanțe din circumscripția tuturor curților de apel.

VIII. Opinia Ministerului Public

83. Prin Adresa nr. 1.981/III-10/2026 din 31 martie 2026, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul de recursuri în interesul legii nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii privind chestiunea de drept supusă analizei.

84. Prin concluziile înaintate la dosar cu aceeași adresă s-a apreciat că prezenta sesizare îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, iar abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 suprimă definitiv posibilitatea victimei de a renunța la judecata cauzei atunci când cererea pentru emiterea unui ordin de protecție este formulată de către procuror.

85. În argumentarea acestei opinii s-a arătat că opțiunea legiuitorului de a abroga dispozițiile art. 43 din Legea nr. 217/2003 fără a insera o normă expresă care să interzică renunțarea la judecată în cazurile prevăzute la art. 40 alin. (3) și art. 34 alin. (6) poate induce un anumit echivoc cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 406 din Codul de procedură civilă.

86. Ca atare, s-a apreciat că, din perspectiva chestiunii de drept ce face obiectul sesizării, modificarea Legii nr. 217/2003, prin abrogarea art. 43, trebuie analizată prin prisma intenției legiuitorului, exprimată în expunerea de motive, precum și a scopului ordinului de protecție.

87. În acest sens s-a reținut că, potrivit expunerii de motive a Legii nr. 232/2025, propunerea legislativă a urmărit descurajarea faptelor de violență domestică și a avut la bază Raportul special privind fenomenul violenței domestice în România, publicat în aprilie 2025 de către Avocatul Poporului, în care au fost formulate zece recomandări și au fost identificate nouă propuneri de îmbunătățire a cadrului legal.

88. Făcând trimitere la scopul instituirii ordinului de protecție, astfel cum acesta a fost evidențiat în cuprinsul Deciziei Curții Constituționale a României nr. 139 din 14 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 366 din 17 mai 2017, a menționat că, având în vedere că fenomenul privind violența domestică este unul în creștere, măsurile legislative aflate în vigoare nefiind suficiente pentru a diminua sau tempera acest fenomen, au intervenit modificări legislative pentru consolidarea protecției victimei și prevenirea faptelor de violență asupra lor.

89. Pe de altă parte, s-a observat că a fost abrogată dispoziția care prevedea că victima poate renunța, potrivit prevederilor art. 406 din Codul de procedură civilă, la judecarea cererii privind ordinul de protecție, în cazul ordinului de protecție provizoriu, reglementat de art. 34 din Legea nr. 217/2003, și în cazul în care cererea era formulată în numele victimei de către procuror [art. 40 alin. (3) din Legea nr. 217/2003], adică în cazurile în care organele statului au evaluat riscul în care se află victima.

90. Totodată, s-a evidențiat că existența riscului iminent (reținută a constitui cerința de fond principală pentru emiterea ordinului provizoriu) se apreciază de la caz la caz, de către organul de poliție care emite ordinul, pe baza evaluării situației de fapt stabilite în cauză și a probelor obținute, fie în condițiile Codului de procedură penală, dacă fapta de violență domestică este cercetată ca infracțiune, fie ca urmare a verificării sesizării privind violența domestică, iar confirmarea ordinului de protecție provizoriu de către procuror, care formulează cerere de emitere a ordinului de protecție în numele victimei, atestă existența riscului iminent și necesitatea luării de măsuri pentru prevenirea actelor de violență.

91. În acest context s-a arătat că în doctrină s-a reținut că: „prin ordinul de protecție provizoriu se previn situațiile în care victima continuă să fie expusă agresiunii, inclusiv sub aspectul posibilității de a se face presiune asupra ei pentru a-și retrage plângerea”.

92. S-a subliniat faptul că legiuitorul a eliminat posibilitatea victimei de a renunța la judecarea cererii pentru emiterea unui

ordin de protecție în cazurile în care organele statului au evaluat natura conflictului și au constatat un risc iminent pentru victimă, în astfel de cazuri, renunțarea la judecarea cauzei pentru emiterea unui ordin de protecție ridicând suspiciuni cu privire la voința reală a victimei, aflată într-o situație vulnerabilă, și compromise însuși scopul protecției.

93. De asemenea, s-a reținut că este adevărat că textul abrogat nu vizează și ipoteza în care cererea de emitere a ordinului de protecție este introdusă direct de victimă, în această situație renunțarea la judecarea cererii putând fi analizată, în continuare, prin prisma dispozițiilor generale, reglementate de Codul de procedură civilă, referitoare la principiul disponibilității, însă rațiunea diferenței dintre aceste situații nu reprezintă o contradicție legislativă, prin prisma faptului că, în cazul ordinului de protecție provizoriu și în cazul în care cererea era formulată în numele victimei de către procuror, evaluarea riscului iminent și adoptarea măsurilor sunt determinate de ansamblul probelor, care au impus o protecție imediată.

94. S-a apreciat și că evoluția legislativă este în concordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind obligațiile pozitive ale statului, în care s-a statuat constant că statele au obligația de a preveni violența domestică, de a proteja victimele, chiar și împotriva voinței lor declarate, și de a interveni eficient în situații de risc real și imediat, Curtea recunoscând, de asemenea, vulnerabilitatea deosebită a victimelor violenței în familie și nevoia unei implicări active a statului în protejarea acestora [Cauza *Opuz împotriva Turciei*, la 9 septembrie 2009 (Cererea nr. 33.401/02)].

95. Ca atare, s-a considerat că suprimarea definitivă a posibilității victimei de a renunța la judecata cauzei atunci când cererea pentru emiterea unui ordin de protecție este formulată de către procuror apare ca o soluție compatibilă cu standardele europene, statul fiind obligat să asigure protecția chiar împotriva voinței victimei, întrucât consimțământul victimei nu reprezintă întotdeauna expresia unei voințe libere, iar renunțarea la judecata cererii pentru emiterea unui ordin de protecție sau retragerea plângerii poate reflecta presiune, teamă sau dependență.

96. Totodată, s-a arătat că protecția pe care statul este obligat să o asigure victimei justifică limitări ale principiului disponibilității, de altfel, în doctrină reținându-se că principiul disponibilității nu are un caracter absolut.

97. În acest context s-a evidențiat împrejurarea că prin Legea nr. 232/2025, care modifică Legea nr. 217/2003, a fost completat art. 158 din Codul penal, după alineatul (4) fiind introdus un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins: „În cazul infracțiunilor prevăzute la art. 193 și art. 196 săvârșite asupra unui membru de familie, retragerea plângerii penale nu produce efecte.”

98. Astfel, s-a precizat că, în situația infracțiunilor de lovire sau alte violențe și vătămare corporală din culpă, săvârșite asupra unui membru de familie, voința victimei de a-și retrage plângerea prealabilă nu mai produce efecte juridice.

99. Prin urmare, s-a considerat că această modificare legislativă în materie penală, prin aceeași lege, reprezintă un argument suplimentar că, prin abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003, legiuitorul a urmărit să suprimă definitiv posibilitatea victimei de a renunța la judecata cauzei atunci când cererea pentru emiterea unui ordin de protecție este formulată de către procuror.

IX. Opinia specialiștilor consultați

100. Opinia științifică transmisă de Facultatea de Drept — Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca este în sensul că dreptul de a renunța la judecată subzistă în cazul cererii pentru

emiterea ordinului de protecție inițiate de către procuror, prin abrogarea dispozițiilor art. 43 din Legea nr. 217/2003 devenind aplicabile dispozițiile generale ale art. 406 din Codul de procedură civilă.

101. În esență, s-a reținut că dispozițiile procedurale cuprinse în art. 43 din Legea nr. 217/2003 reprezintă o normă specială în privința renunțării la judecată în materia ordinului de protecție, iar în cazul abrogării unei norme speciale devin aplicabile prevederile cu titlu general, cuprinse în Codul de procedură civilă la art. 92 alin. (1), art. 93 și art. 406 alin. (1).

102. S-a apreciat că, în realitate, prin abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 prin Legea nr. 232/2025 nu ne aflăm practic decât în ipoteza în care norma specială se completează cu norma generală (respectiv cu art. 406 din Codul de procedură civilă, nefiind în vigoare nicio altă normă derogatorie de la acest text legal).

103. Totodată, s-a arătat că, din principiul *specialia generalibus derogant* se poate desprinde concluzia că, pentru aspectele pe care nu le reglementează, norma specială se completează cu normele generale în materie, iar nu cu alte norme speciale, în afară de cazurile expres prevăzute de lege, întrucât normele speciale sunt de strictă interpretare și aplicare și nu sunt susceptibile de extrapolare.

104. S-a mai menționat și că, în măsura în care legiuitorul intenționa să facă inaplicabilă procedura renunțării la judecată, ar fi trebuit să o facă în mod expres, așa cum a făcut-o de altfel în privința altor dispoziții procedurale cuprinse în Legea nr. 217/2003, atunci când a inserat norme cu titlu derogatoriu de la dreptul comun.

105. S-a evidențiat faptul că din examinarea conținutului expunerii de motive a Legii nr. 232/2025, precum și a punctelor de vedere formulate în procedura legislativă de Consiliul Legislativ și Consiliul Superior al Magistraturii nu rezultă în mod explicit intenția legiuitorului de a suprima dreptul victimei de a renunța la judecată sau de a transforma procedura ordinului de protecție în una indisponibilă.

106. Un argument suplimentar este reprezentat și de faptul că, potrivit art. 17 din Legea nr. 26/2024, în cazurile prevăzute la art. 8 alin. (7) și art. 14 alin. (3) — atunci când cererea poate fi introdusă în numele victimei și de procuror —, victima poate renunța, potrivit prevederilor art. 406 din Codul de procedură civilă, la judecarea cererii privind ordinul de protecție, or, pentru identitate de rațiune, ar trebui aplicat principiul de interpretare juridică *ubi eadem est ratio, eadem solutio esse debet*.

107. În plus, s-a arătat că, în măsura în care ar exista temerea unei exercitări viciate a dreptului de dispoziție, instanța de judecată poate evalua în ce măsură voința exprimată este lipsită de vicii sau ascunde o cauză ilicită sau imorală.

108. Nu în ultimul rând, s-a remarcat și faptul că o interpretare contrară posibilității renunțării la judecată ar putea reprezenta o posibilă ingerință în dreptul la viață privată și la autonomia personală, drepturi garantate de art. 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de art. 26 din Constituția României, în măsura în care ar obliga victima să urmeze o procedură judiciară împotriva voinței sale actuale, în condițiile în care nu se dovedește că manifestarea de voință a reclamantei ar fi fost viciată.

109. Totodată, în cuprinsul punctului de vedere transmis s-a apreciat că sesizarea nu este admisibilă, întrucât nu este îndeplinită condiția ca soluționarea pe fond a cauzei să depindă de dezlegarea chestiunii de drept.

110. O primă opinie exprimată de unii dintre specialiștii din cadrul Facultății de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara este că abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 a suprimat posibilitatea victimei de a renunța la judecarea cererii de emitere a ordinului de protecție atunci când cererea a fost introdusă în numele său de procuror ori de celelalte persoane prevăzute de art. 40 alin. (3), astfel încât art. 93 și 406 din Codul de procedură civilă nu mai pot fi utilizate pentru a reintroduce, pe calea dreptului comun, o facultate procedurală pe care legiuitorul special a înțeles să o înlăture.

111. S-a menționat că nu se contestă în abstract caracterul de drept comun al Codului de procedură civilă; dimpotrivă, tocmai art. 2 alin. (2) din Codul de procedură civilă impune concluzia că normele sale se aplică numai în măsura în care legea specială nu cuprinde o soluție contrară.

112. S-a subliniat că în speță există o asemenea soluție contrară, exprimată prin însăși abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003.

113. S-a apreciat că teza contrară, potrivit căreia după abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 ne-am afla în fața unei simple „tăceri” a legii speciale, ce ar trebui completată automat cu art. 93 și 406 din Codul de procedură civilă, nu poate fi primită, întrucât nu există o lacună neutră, ci o intervenție legislativă expresă, art. 1 pct. 2 din Legea nr. 232/2025 dispunând în mod direct că art. 43 din Legea nr. 217/2003 se abrogă, iar raportul comisiei sesizate în fond — raportul depus la Senat, anexă, pct. 5 referitor la art. 43 — precizează, fără echivoc, că prin această soluție se elimină posibilitatea conferită victimei de a renunța la judecarea cererii pentru emiterea ordinului de protecție atunci când cererea este introdusă în numele ei de procuror, de autoritatea competentă ori de furnizorul acreditat.

114. S-a subliniat că a admite, în pofida acestei motivări oficiale, că art. 93 și 406 din Codul de procedură civilă ar continua să producă exact același efect juridic ar însemna transformarea abrogării într-un act normativ steril, lipsit de orice utilitate, ceea ce este incompatibil atât cu regula interpretării utile, cât și cu respectul datorat voinței legiuitorului.

115. De asemenea, s-a arătat că faptul că legea specială conținuse o dispoziție expresă care permitea renunțarea la judecată în această procedură, iar ulterior aceeași dispoziție a fost abrogată demonstrează că legiuitorul a dorit schimbarea soluției normative; mai mult, tehnica internă a Legii nr. 217/2003 confirmă că legiuitorul operează punctual, prin trimiteri și derogări exprese: art. 42 alin. (4) exclude expres art. 200 și 201 din Codul de procedură civilă, art. 45 alin. (3) face aplicabile, în mod corespunzător, anumite alineate din art. 42, iar art. 36 instituie expres completarea procedurii contestației împotriva ordinului de protecție provizoriu cu dispozițiile privind ordinul de protecție.

116. S-a apreciat că nu întâmplător același raport al comisiei a eliminat o modificare propusă la art. 35 din Legea nr. 217/2003, tocmai pentru că art. 36 din același act normativ reglementa deja această completare [raportul depus la Senat, anexă, pct. 4 referitor la art. 35 alin. (31)]. În același tipar se înscria și fostul art. 43 din Legea nr. 217/2003, ca puncte expresă către art. 406 din Codul de procedură civilă, iar, odată suprimată, această puncte nu mai poate fi reconstruită pe cale jurisprudențială.

117. În acest sens s-a susținut că argumentul sistemic este, de altfel, decisiv — în Legea nr. 26/2024 privind ordinul de protecție, legiuitorul a păstrat în mod expres, la art. 17, posibilitatea victimei de a renunța, potrivit art. 406 din Codul de

procedură civilă, la judecarea cererii atunci când aceasta a fost introdusă în numele său.

118. Ca atare, s-a apreciat că, dacă art. 93 și 406 din Codul de procedură civilă ar opera oricum și fără o reglementare expresă, art. 17 din Legea nr. 26/2024 ar deveni superfluu, iar abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 ar fi lipsită de orice efect.

119. În acest context s-a susținut că diferența de soluție legislativă dintre cele două proceduri speciale nu poate fi ignorată, ea trebuind a fi interpretată ca expresie a unei opțiuni deliberate a legiuitorului de a menține renunțarea într-o materie și de a o exclude în materia violenței domestice.

120. S-a considerat și că nici formularea art. 40 alin. (3) din Legea nr. 217/2003, potrivit căreia cererea poate fi introdusă „în numele victimei”, nu transformă procurorul într-un simplu mandatar convențional al acesteia, ci, dimpotrivă, chiar structura textului infirmă această lectură: pentru reprezentantul furnizorului de servicii sociale, legiuitorul a prevăzut expres condiția acordului victimei, în timp ce pentru procuror nu a instituit o asemenea cerință.

121. Prin urmare, s-a concluzionat că procurorul acționează în temeiul unei abilitări legale speciale, încadrabile în art. 92 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar nu în temeiul unei reprezentări convenționale; în plus, actele de dispoziție nu pot fi făcute de reprezentant decât în baza unui mandat special, potrivit art. 81 din Codul de procedură civilă.

122. Astfel, s-a reținut că sintagma „în numele victimei” descrie titularitatea interesului protejat, nu instituie un regim de mandat privat care să permită reactivarea automată a tuturor actelor de dispoziție din dreptul comun, împotriva opțiunii legiuitorului special.

123. Făcându-se trimitere la Decizia Curții Constituționale a României nr. 71 din 5 martie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 10 mai 2002, s-a apreciat că nici aceasta nu conduce la o altă concluzie.

124. Sub acest aspect s-a arătat că este adevărat că această decizie afirmă caracterul, în principiu, privat al declanșării procesului civil și legătura sa cu voința persoanei interesate, însă aceeași decizie subliniază totodată că, odată sesizată instanța, procesul civil capătă și un caracter public și, mai ales, că este de competența exclusivă a legiuitorului să prevadă situații determinate în care și alte organe, în afara titularului dreptului, pot sesiza instanța.

125. Prin urmare, s-a apreciat că jurisprudența constituțională nu blochează intervenția normei speciale, ci o validează: atunci când legiuitorul apreciază că specificul unei acțiuni civile impune intervenția procurorului, el este îndreptățit să îi confere acestuia legitimare procesuală și să îi definească efectele, inclusiv prin limitarea ulterioară a actelor de dispoziție ale titularului, dacă finalitatea specială a procedurii o cere.

126. S-a evidențiat și că jurisprudența instanței supreme confirmă această orientare teleologică și protectivă, prin Decizia nr. 50 din 22 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 665 din 27 iulie 2020, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept arătând că protecția efectivă a victimelor violenței domestice impune evaluarea existenței unui pericol real și luarea unei măsuri conforme standardului de protecție rezultat atât din dreptul intern, cât și din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, iar lipsa unei asemenea evaluări poate echivala cu nerespectarea obligațiilor pozitive ale statului (pct. 77 și 78).

127. În același sens s-a considerat că nu este deloc întâmplător că Legea nr. 232/2025 prelungește de drept efectele ordinului de protecție provizoriu până la soluționarea în primă instanță, extinde posibilitatea formulării unui nou ordin de protecție și introduce în Codul penal art. 158 alin. (5), potrivit căruia retragerea plângerii penale nu produce efecte în anumite infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie.

128. S-a arătat că aceste modificări fac parte din aceeași politică legislativă: mecanismele de protecție împotriva violenței domestice trebuie făcute mai puțin vulnerabile la fluctuația sau la constrângerea voinței victimei. În această logică ar fi contradictoriu să se considere că, tocmai în procedura civilă specială de protecție, legiuitorul ar fi păstrat tacit un mecanism de renunțare pe care raportul comisiei declară că a vrut să îl elimine.

129. În cadrul aceleiași facultăți a fost exprimată și opinia contrară, în sensul că, și după abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003, victima în numele căreia a acționat procurorul va putea exercita oricare dintre drepturile de dispoziție prevăzute la art. 406, art. 408, art. 409 și art. 438-440 din Codul de procedură civilă, care sunt compatibile cu obiectul acțiunii civile în discuție.

130. În argumentarea acestei opinii, în esență, s-a avut în vedere că abrogarea unei norme juridice, în general, respectiv a art. 43 din Legea nr. 217/2003, în special, nu produce efecte pozitive în sine, ci dimpotrivă. Astfel, un text de lege abrogat este excizat din corpul actului normativ și încetează a mai produce vreun efect în sensul celui pe care, fiind în vigoare, îl prescria. Acest lucru se întâmplă începând cu data abrogării sale, pentru viitor, cât timp legea nu suferă o modificare contrară. Așadar, situațiile juridice noi (*facta futura*), produse după momentul abrogării textului legal, nu vor fi analizate prin prisma efectului produs de abrogarea acestuia, în sensul de a fi guvernate potrivit voinței legiuitorului abrogator, care a determinat abrogarea noiei juridice; textul abrogat nu deschide calea căutărilor legate de motivele abrogării, pentru a ține cont de acestea în procesul de aplicare a legii. Aceste situații juridice vor fi guvernate de legea în vigoare la data producerii lor, care nu mai are nicio legătură cu forma veche a acesteia, în care textul abrogat era în vigoare. Deci, orice situație juridică nouă, produsă după abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003, va fi guvernată de acest act normativ ca și când textul legal abrogat nu a făcut niciodată parte din acesta. Abrogarea produce astfel un efect negativ constând în eliminarea oricărei incidențe a textului legal abrogat asupra situațiilor juridice produse după abrogarea sa. După abrogarea unui articol, legea, în ansamblul său, nu poate fi interpretată teleologic din perspectiva scopului urmărit de către legiuitor prin actul de abrogare, căci aceasta ar însemna să i se acorde actului de abrogare însuși un efect pozitiv privitor la întreaga lege, iar nu numai la textul legal abrogat. Or, actul normativ abrogator nu are nicio incidență asupra textelor legale rămase în vigoare, ci acționează exclusiv asupra celui abrogat, prin eliminarea acestuia din corpul legii. Dacă articolul abrogat făcea parte dintr-o lege specială și reglementa derogatoriu în raport cu legea generală, din momentul abrogării acestuia, cea din urmă își „reintră în drepturi”, guvernând situațiile juridice noi, care ar fi fost „acoperite” prin textul legal abrogat.

131. S-a apreciat că, având în vedere caracterul de drept comun reprezentat de Codul de procedură civilă, aplicarea dispozițiilor acestei legi procesuale nu presupune recurgerea la analogie, ci pur și simplu la respectarea regulilor de aplicare a normelor în cazul conflictului dintre norma specială și cea generală. În toate situațiile, norma specială derogă de la cea

generală numai în măsura în care există efectiv o asemenea îndepărtare de la dreptul comun. În schimb, când norma specială nu prevede nimic derogatoriu, norma generală rămâne în continuare aplicabilă, în completare. Or, acest mecanism se aplică tuturor procedurilor, chiar dacă nu este menționată expres completarea cu dispozițiile Codului de procedură civilă, întrucât o asemenea mențiune ar fi, oricum, superfluă, deoarece *ab initio* legea procesual civilă reprezintă dreptul comun pentru toate procedurile.

132. S-a susținut că, dacă intenția legiuitorului a fost aceea de a exclude aplicarea dispozițiilor art. 406 din Codul de procedură civilă în atari situații, tehnica legislativă este deficitară și nu poate conduce la o asemenea concluzie, întrucât, precum în cazul oricăror alte derogări, ar fi trebuit (și ar fi putut) să prevadă expres că anumite prevederi din dreptul comun sunt înlăturate în procedura specială reglementată prin Legea nr. 217/2003, anume tocmai art. 406 din Codul de procedură civilă. În lipsa unei atari mențiuni exprese, câtă vreme actul normativ analizat nu instituie *per se* o procedură complet nouă și distinctă de Codul de procedură civilă, ci doar reglementează o procedură civilă specială, atunci excluderea oricărei reguli generale trebuie prevăzută în mod expres, fie prin interzicerea ei, fie prin reglementarea diferită față de dreptul comun.

133. Astfel, s-a considerat că, întrucât nicio ipoteză dintre cele amintite nu se regăsește în situația analizată, singura concluzie ce se poate desprinde este aceea că art. 93 și 406 din Codul de procedură civilă rămân aplicabile cu titlu de drept comun inclusiv în procedura prevăzută de Legea nr. 217/2003.

134. Cât privește opțiunea de politică legislativă a legiuitorului, manifestată prin abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003, s-a apreciat că este justificată de redundanța acestui text legal, iar nu de înăsprirea regimului juridic al acțiunii civile având ca obiect emiterea unui ordin de protecție împotriva unui membru de familie al victimei, în situația în care această acțiune este exercitată de către procuror.

135. În ceea ce privește admisibilitatea prezentei sesizări, specialiștii din cadrul acestei facultăți au considerat că nu sunt îndeplinite toate condițiile impuse de lege, întrucât: nu ne aflăm în prezența unei probleme de drept care să necesite interpretarea instanței supreme, solicitările privind modul de aplicare a unei norme legale la situația de fapt dintr-un litigiu pendinte nefăcând obiectul unei atari sesizări; nu este vorba despre o reală problemă de drept; soluționarea pe fond a litigiului nu depinde de dezlegarea solicitată.

136. Opinia Institutului Național al Magistraturii privind chestiunea de drept ce face obiectul prezentei sesizări este că abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 nu înlătură dreptul victimei de a renunța la judecată atunci când cererea pentru emiterea unui ordin de protecție este formulată de către procuror.

137. Astfel, s-a arătat că, în ceea ce privește procedura de judecată a cererii pentru emiterea ordinului de protecție, dispozițiile Legii nr. 217/2003 se completează cu normele cuprinse în Codul de procedură civilă, indiferent de subiectul de drept care pune în mișcare acțiunea civilă.

138. În susținerea acestei opinii s-a subliniat că, și atunci când cererea este formulată de către procuror, în ciuda conexiunilor cu domeniul penal, cauza rămâne una civilă, ordinul de protecție reprezentând un mijloc civil prin care victima violenței domestice obține protecție față de agresor, iar, în cuprinsul capitolului V din Legea nr. 217/2003, dedicat ordinului de protecție (art. 38-50), legiuitorul face referire exclusiv la dispozițiile Codului de procedură civilă.

139. S-a menționat că art. 42 alin. (4) din Legea nr. 217/2003 prevede că judecata are loc de urgență și cu precădere, nefiind aplicabile prevederile art. 200 și 201 din Codul de procedură civilă, astfel că, excluzând de la aplicare dispozițiile art. 200 și 201 din Codul de procedură civilă, legiuitorul indică, implicit, dar univoc, că restul dispozițiilor cuprinse în codificarea procesual-civilă rămân aplicabile; de altfel, trimiterele pe care legiuitorul le face la prevederile Codului de procedură penală [în cuprinsul art. 28 alin. (2) lit. b), art. 28 alin. (6), art. 29 alin. (4) și (5) și art. 34 alin. (2)] se circumscriu unei împrejurări specifice, respectiv aceea în care violența exercitată de agresor asupra victimei a condus și la constituirea unui dosar penal. Din această perspectivă trebuie înțeles și art. II din Legea nr. 25/2012, care face trimitere atât la Codul civil și la Codul de procedură civilă, cât și la Codul penal și Codul de procedură penală.

140. În același sens a fost invocată și practica Înaltei Curți de Casație și Justiție, menționându-se că, în repetate rânduri, aceasta a fost investită cu dezlegarea unor chestiuni de drept referitoare la normele cuprinse în Legea nr. 217/2003 și a reținut că sunt incidente prevederile Codului de procedură civilă (Decizia nr. 50 din 22 iunie 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 665 din 27 iulie 2020).

141. S-a susținut că, drept urmare a abrogării sale exprese și directe, art. 43 din Legea nr. 217/2003 și-a încetat efectele pentru viitor, iar, așa fiind, consecința imediată a acestei abrogări este aceea că victima nu va mai putea renunța la judecată în temeiul normei speciale, iar consecința mediată este că redevine aplicabil dreptul comun incident în domeniul de aplicare anterior reglementat de art. 43 din Legea nr. 217/2003.

142. Sub acest aspect s-a subliniat că simpla abrogare a normei speciale nu înlătură de la aplicare norma comună ce cuprinde o dispoziție similară, ci, din contră, extinde aplicarea dreptului comun și în materia anterior reglementată de norma specială, iar aceasta pentru că regula *specialia generalibus derogant* nu își mai găsește aplicare, nemaexistând o normă specială care să deroge de la dreptul comun.

143. Cu alte cuvinte, s-a considerat că, dacă aceeași soluție decurge și din dreptul comun și din norma specială, iar legiuitorul, într-o schimbare de optică legislativă, dorește ca în materia vizată de norma specială să se ajungă la o soluție contrară, nu este suficientă abrogarea normei speciale, ci se impune reglementarea expresă a conduitei urmărite printr-o nouă normă specială.

144. S-a apreciat a fi relevant faptul că, așa cum prevede art. 40 alin. (3) din Legea nr. 217/2003, atunci când cererea este formulată de către alte subiecte de drept decât victima sau reprezentantul său legal, acestea acționează „în numele victimei”, iar, întrucât nu acționează în nume propriu (și, eventual, în interesul victimei), ci în numele victimei, rezultă că subiectele de drept menționate formulează cererea în calitate de reprezentanți ai victimei. Prin urmare, art. 40 alin. (3) din Legea nr. 217/2003 reglementează o ipoteză de reprezentare legală, care se particularizează prin aceea că puterea de reprezentare este rezumată la formularea cererii de chemare în judecată având ca obiect emiterea ordinului de protecție.

145. În ceea ce îl privește pe procuror, s-a arătat că aceeași este situația și atunci când cererea pentru emiterea ordinului de protecție este formulată de către acesta subsecvent confirmării ordinului de protecție provizoriu, în acest sens art. 34 alin. (6) din Legea nr. 217/2003 prevăzând că cererea se întocmește „potrivit prevederilor art. 40 alin. (3) lit. a”).

146. Ca atare, s-a concluzionat că, având în vedere că singurul aspect reglementat de norma menționată este cel referitor la faptul că procurorul acționează „în numele victimei”, rezultă că, și de data aceasta, atunci când formulează cererea de chemare în judecată, procurorul acționează în calitate de reprezentant al victimei. De aceea, indiferent cine formulează cererea de chemare în judecată, din punctul de vedere al cadrului procesual subiectiv, calitatea de reclamant aparține victimei, iar, raportat la această calitate, în temeiul dreptului comun, victima ar fi putut formula orice act de dispoziție procedurală, inclusiv de renunțare la judecată, conform art. 9 alin. (3) și art. 406 din Codul de procedură civilă, fără a mai fi nevoie de reglementarea cuprinsă în art. 43 din Legea nr. 217/2003.

147. Față de împrejurarea că, prin abrogarea art. 43, Legea nr. 217/2003 nu mai reglementează problematica actelor de dispoziție pe care le pot încheia părțile, s-a considerat că, în temeiul art. 2 alin. (1) din Codul de procedură civilă, redevin aplicabile normele dreptului comun, ceea ce înseamnă că victima are în continuare posibilitatea de a renunța la judecată, conform art. 406 din Codul de procedură civilă.

148. S-a subliniat că soluția rămâne aceeași chiar dacă nu s-ar admite teza că procurorul acționează în calitate de reprezentant al victimei, ci de subiect procesual cu calitate procesuală activă specială. În această situație, cererea pentru emiterea ordinului de protecție, formulată de către procuror, s-ar circumscrie dispozițiilor art. 92 alin. (1) teza finală din Codul de procedură civilă, care prevăd îndreptățirea acestuia de a porni orice acțiune civilă „și în alte cazuri prevăzute de lege”. Când prerogativa este exercitată, art. 93 din Codul de procedură civilă statuează că titularul dreptului este introdus în proces și „se va putea prevala de dispozițiile art. 406, 408, 409 și art. 438-440, iar dacă procurorul își va retrage cererea, va putea cere continuarea judecării sau a executării silite” (s.n.).

149. Prin urmare, s-a subliniat că, în conformitate cu dreptul comun, atunci când procurorul pornește acțiunea civilă, legiuitorul prevede, în mod expres, că titularul dreptului este introdus în proces și că își conservă dreptul de dispoziție procedurală, având inclusiv dreptul să renunțe la judecată.

150. S-a evidențiat că o soluție contrară nu poate fi dedusă nici pe calea interpretării teleologice, întrucât problema interpretării se pune doar în cazul în care o normă comportă două sau mai multe semnificații juridice, or, în chestiunea de drept ce face obiectul sesizării, normele juridice incidente, indiferent dacă este vorba de art. 406 sau de art. 93 raportat la art. 406 din Codul de procedură civilă, permit o unică concluzie, anume aceea că victima are dreptul să renunțe la judecata cererii formulate de procuror.

151. De asemenea, s-a menționat că, dacă ceea ce a urmărit legiuitorul a fost să elimine posibilitatea victimei de a renunța la judecată atunci când cererea pentru emiterea ordinului de protecție este formulată de alte subiecte de drept, soluția normativă nu era aceea de a abroga prevederile art. 43 din Legea nr. 217/2003, ci s-ar fi impus modificarea normei, în sensul menționării exprese a acestei imposibilități. Mai mult, trebuie avut în vedere că, prin aceeași Lege nr. 232/2025, legiuitorul a modificat și dispozițiile art. 158 din Codul penal, statuând, de data aceasta în mod expres, că, în cazul infracțiunilor prevăzute de art. 193 și 196 săvârșite asupra unui membru de familie, retragerea plângerii penale nu produce efecte.

152. În același sens s-a făcut referire la Decizia nr. 60 din 24 februarie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 290 din 2 aprilie 2025, arătându-se că Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut că: „(...) în acest domeniu de reglementare, dată fiind natura relațiilor de familie, caracterul vremelnic al măsurilor luate derivă și din finalitatea urmărită, de regulă, la instituirea acestora, respectiv refacerea familiei și reintegrarea în cadrul său a tuturor membrilor acesteia” (paragraful 111).

153. Astfel, s-a apreciat că, atunci când finalitatea refacerii familiei a fost atinsă pe parcursul judecării cererii pentru emiterea ordinului de protecție, iar, ca urmare a acestui fapt, victima dorește să renunțe la judecată, refuzul recunoașterii unei atari prerogative ar contraveni finalității urmărite.

154. S-a mai menționat și că posibilitatea victimei de a renunța la judecată se circumscrie dreptului său de dispoziție procedurală, drept cu valoare fundamentală în arhitectura procesului civil, așa cum rezultă din cuprinsul art. 9 din Codul de procedură civilă, din această perspectivă, suprimarea posibilității victimei de a renunța la judecată echivalând cu lipsirea sa de un drept, iar restrângerea unor drepturi, indiferent dacă acestea au o natură substanțială sau procesuală, nu se poate realiza decât printr-o dispoziție legală expresă și univocă.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

155. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că, în interpretarea și aplicarea art. 406 din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 2 alin. (2), art. 92 alin. (1) și art. 93 din Codul de procedură civilă și prin raportare la art. 1 pct. 2 din Legea nr. 232/2025, victima poate renunța la judecarea cererii de emitere a unui ordin de protecție, atunci când cererea este introdusă de către procuror în numele victimei, conform art. 40 alin. (3) lit. a) sau art. 34 alin. (6) din Legea nr. 217/2003.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

A. Asupra admisibilității sesizării

156. Prealabil analizării în fond a problemei de drept supuse dezbaterii, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este ținută să verifice dacă, în raport cu întrebările formulate de titularii sesizării, sunt îndeplinite, cumulativ, condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora, „dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

157. Din cuprinsul prevederilor legale enunțate anterior rezultă că legiuitorul a instituit o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea procedurii sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile — astfel cum au fost acestea decelate în jurisprudența instanței supreme dezvoltate pe marginea mecanismului procedural în discuție —, condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță;

b) cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

c) soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;

d) noutatea chestiunii de drept a cărei lămurire se solicită;

e) chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

158. În continuare, se constată aspecte ce țin de evaluarea elementelor sesizării pentru a stabili dacă se verifică îndeplinirea simultană a tuturor condițiilor care permit declanșarea mecanismului de unificare a practicii judiciare.

159. Cerințele formale referitoare la existența unei cauze în curs de judecată, care se află în competența legală a unui complet de judecată și care se soluționează în ultimă instanță, sunt îndeplinite.

160. Sesizările conexe au fost formulate în cauze având ca obiect cereri privind emiterea unui ordin de protecție, formulate de către procuror în numele victimei, conform art. 34 alin. (6) și art. 40 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 217/2003, iar cauzele se află pe rolul tribunalelor, în apel (Dosarul nr. 478/1/2026) sau în recurs (Dosarul nr. 583/1/2026), în funcție de soluția pronunțată de prima instanță asupra cererii victimei de renunțare la judecarea cererii introductive.

161. Nu numai hotărârea pe care instanța de recurs o va pronunța este definitivă, conform art. 634 pct. 5 din Codul de procedură civilă, dar și cea a instanței de apel are același caracter, în baza art. 634 pct. 4 din același cod, dat fiind că art. 45 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 prevede că hotărârea prin care se soluționează cererea de emitere a ordinului de protecție este supusă numai apelului.

162. Celelalte condiții de admisibilitate au ca premisă existența unei chestiuni de drept, iar în jurisprudența instanței supreme s-a statuat constant că trebuie să fie vorba despre o chestiune de drept reală, veritabilă, pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu.

163. Astfel, obiectul procedurii hotărârii prealabile trebuie să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența și deci aplicarea unor principii generale ale dreptului, al căror conținut sau a căror sferă de acțiune este discutabilă (Decizia nr. 32/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 26 iunie 2020, paragraful 47).

164. Or, din acest punct de vedere, sesizările de față sunt admisibile, întrucât se ridică problema aplicabilității Codului de procedură civilă, ca drept comun, după abrogarea normei din legea specială, în situația particulară a renunțării victimei violenței domestice la judecarea cererii de emitere a ordinului de protecție, cerere formulată de către procuror în numele său, iar această chestiune de drept a primit deja interpretări diferite în practica judiciară, hotărârile judecătorești atașate răspunsului curților de apel conținând soluții diametral opuse.

165. Se constată, de asemenea, caracterul esențial al chestiunii de drept pentru soluționarea pe fond a cauzelor în căile de atac, întrucât motivele de apel, respectiv recurs vizează posibilitatea victimei, în numele căreia parchetul a solicitat emiterea ordinului de protecție, de a renunța la judecarea cererii, dar chiar și pentru soluționarea fondului raportului juridic dedus judecății, din moment ce instanța de judecată va intra în cercetarea fondului doar în măsura în care nu va da curs actului de dispoziție procesuală.

166. Totodată, problema de drept nu a fost dezlegată în mecanismele de unificare jurisprudențială și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii sau al unei alte trimeri preliminare în curs de soluționare.

167. Este îndeplinită și cerința noutății, în pofida pronunțării unui număr important de hotărâri judecătorești care provin de la instanțe din circumscripția tuturor curților de apel.

168. Chestiunea de drept s-a conturat în urma abrogării art. 43 din Legea nr. 217/2003 prin Legea nr. 232/2025, act normativ ce a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, la 16 decembrie 2025 și a intrat în vigoare la 19 decembrie 2025.

169. Este vorba, așadar, despre o reglementare recentă, iar acest aspect este unul esențial pentru întrunirea cerinței noutății chestiunii de drept.

170. Fără îndoială, caracterul de noutate se pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări date. Astfel cum s-a statuat în mod constant în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în situația în care există un număr semnificativ de hotărâri judecătorești care să fi soluționate, chiar diferit, o problemă de drept, mecanismul legal de unificare a practicii judiciare este cel cu funcție de reglare — recursul în interesul legii, iar nu hotărârea prealabilă.

171. Cu toate acestea, relevanța numărului de hotărâri judecătorești deja pronunțate a fost apreciată de la caz la caz, nefiind impus un standard sau un prag statistic dincolo de care sesizarea ar deveni inadmisibilă, depășindu-se stadiul unei practici incipiente, în curs de formare.

172. Astfel, o cazuistică limitată, chiar după scurgerea unei perioade relativ îndelungate de activitate a legii, ori o divergență de soluții existentă doar în practica uneia sau a câtorva instanțe poate justifica inadmisibilitatea trimerii (Decizia nr. 27/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 22 mai 2018).

173. În ceea ce privește cererile de emitere a unui ordin de protecție întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 217/2003, acestea pot fi adresate instanței de către victimă în nume propriu (art. 38) sau în numele victimei de către persoanele enumerate în art. 40 alin. (3), inclusiv de către procuror (eventual, după confirmarea unui ordin de protecție provizoriu, conform art. 34 din lege).

174. Judecata cererilor se face de urgență și cu precădere, fără a se depăși, ca regulă, un termen de 72 de ore de la depunerea cererii, pronunțarea se poate amâna cu cel mult 24 de ore, iar motivarea ordinului se face în cel mult 48 de ore de la pronunțare.

175. Potrivit expunerii de motive a Legii nr. 232/2025, în primele 4 luni ale anului 2025 au fost emise aproape 8.000 de ordine de protecție în domeniul violenței domestice, fiind comise peste 15.000 de fapte penale, date ce dovedesc amploarea fenomenului.

176. Raportul din anul 2025 al Inspecției Judiciare privind modul de instrumentare a cauzelor având ca obiect ordinele de protecție prevăzute de Legea nr. 217/2003 arată faptul că numărul cererilor de emitere a unui ordin de protecție a crescut în anul 2024 față de anul 2023, fiind de 1.100 doar la nivelul a 3 judecătoria (Judecătoria Sectorului 3 București, Judecătoria Vaslui și Judecătoria Constanța).

177. Din documentarea realizată la nivelul instanței supreme nu se poate observa vreo tendință de scădere: pe rolul aceluiași 3 judecătoria, în primele 5 luni ale acestui an s-au înregistrat nu mai puțin de 520 de astfel de cereri în domeniul violenței

domestice (nefiind luate în calcul cereri formulate în temeiul Legii nr. 26/2024). De asemenea, în aceeași perioadă, pe rolul Tribunalului București s-au înregistrat 192 de apeluri sau, după caz, recursuri (datele fiind neoficiale).

178. Chiar dacă datele culese aleatoriu nu permit o defalcare între cererile adresate instanței în nume propriu de către victimă și cele formulate în numele acesteia, nu se poate contesta ordinul de mărime al cererilor de emitere a unui ordin de protecție pe temeiul Legii nr. 217/2003, cereri care se soluționează într-un ritm alert.

179. În acest context trebuie plasat numărul de hotărâri judecătorești deja pronunțate în primele 3 luni ale acestui an, până la momentul comunicării lor de către curțile de apel, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție (1.04.2026), adică la foarte scurt timp după abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003, survenită în decembrie 2025. Aceste hotărâri au fost pronunțate chiar în cauze în care victima și-a manifestat voința de a renunța la judecarea cererii formulate în numele său de către procuror.

180. Practica judiciară este abia la început și are un potențial de a se dezvolta neunitar, astfel încât este justificată intervenția instanței supreme pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, cu scopul preîntâmpinării unei practici divergente de amplasare.

181. Prin urmare, este întrunită cerința noutății chestiunii de drept și, în consecință, toate cerințele de admisibilitate sunt îndeplinite.

B. Asupra fondului sesizărilor

182. Întrebarea adresată de către instanțele de trimitere vizează, în esență, posibilitatea victimei de a renunța la judecarea cererii de emitere a unui ordin de protecție, atunci când cererea este introdusă de către procuror, după abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 prin art. 1 pct. 2 din Legea nr. 232/2025, respectiv pe temeiul dreptului comun, reprezentat de Codul de procedură civilă.

183. Chestiunea de drept presupune a se clarifica dacă prevederile art. 406 din Codul de procedură civilă sunt incidente chiar și după abrogarea normei cu caracter special, în virtutea aplicabilității generale a Codului de procedură civilă, consacrată de art. 2 alin. (2) din același cod, fără a se nesocoti voința legiuitorului exprimată prin dispoziția legală de abrogare.

184. Soluționarea chestiunii de drept ridică problema efectelor abrogării art. 43 din Legea nr. 217/2003 cu începere de la 19 decembrie 2025, ceea ce impune stabilirea, pe de o parte, a corelației dintre această normă și dreptul comun, în perioada de activitate a art. 43, iar, pe de altă parte, a intenției legiuitorului la abrogarea normei.

185. Cu privire la corelația dintre fostul art. 43 din Legea nr. 217/2003 și dreptul comun trebuie subliniat că în capitolul III „Participarea Ministerului Public în procesul civil” din titlul II intitulat „Participanții la procesul civil” al Codului de procedură civilă se prevede în mod explicit în art. 92 alin. (1): „Procurorul poate porni orice acțiune civilă, ori de câte ori este necesar, pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor care beneficiază de consiliere judiciară sau tutelă specială și ale dispăruților, precum și în alte cazuri expres prevăzute de lege.”

186. Titularul dreptului este parte în proces și dispune de drepturile procesuale enumerate în mod expres în art. 93 din codul sus-menționat: „În cazurile prevăzute la art. 92 alin. (1), titularul dreptului va fi introdus în proces și se va putea prevala de dispozițiile art. 406, 408, 409 și art. 438-440, iar dacă procurorul își va retrace cererea, va putea cere continuarea judecării sau a executării silite.”

187. Pe acest temei, titularul dreptului subiectiv apărat prin acțiunea pornită de către procuror beneficiază și de dreptul de a renunța la judecată, conform art. 406 din Codul de procedură civilă.

188. Art. 2 alin. (2) din Codul de procedură civilă consacră aplicabilitatea generală a prevederilor acestuia, în măsura în care legile care reglementează alte materii nu cuprind dispoziții contrare.

189. Or, ipotezele din art. 34 alin. (6) și art. 40 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 217/2003 reprezintă „cazuri expres prevăzute de lege”, în sensul art. 92 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

190. În conformitate cu art. 38 alin. (1) din Legea nr. 217/2003, „Persoana a cărei viață, integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei poate solicita instanței ca, în scopul înlăturării stării de pericol, să emită un ordin de protecție prin care să se dispună, cu caracter provizoriu, una ori mai multe dintre următoarele măsuri — obligații sau interdicții: (...)”.

191. Această cerere poate fi introdusă în numele victimei, *inter alia*, de procuror, conform art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 217/2003.

192. De asemenea, în situațiile în care a fost emis un ordin de protecție provizoriu, art. 34 alin. (6) din Legea nr. 217/2003 prevede că, după confirmare, „procurorul înaintează ordinul de protecție provizoriu, însoțit de documentele care au stat la baza emiterii și confirmării acestuia, judecătoriei competente în a cărei rază teritorială a fost emis, însoțit de o cerere pentru emiterea ordinului de protecție, întocmită potrivit prevederilor art. 40 alin. (3) lit. a) și art. 41”.

193. Așadar, ipotezele prevăzute în art. 34 alin. (6) și art. 40 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 217/2003 — cea din art. 34 alin. (6) fiind, practic, o variantă a celei din art. 40 alin. (3) lit. a) — se încadrează în domeniul de aplicare al art. 92 alin. (1) din Codul de procedură civilă, ceea ce înseamnă că și art. 93 din cod este pe deplin incident.

194. Cât privește fostul art. 43 din Legea nr. 217/2003, abrogat în decembrie 2025, acesta nu conținea nicio derogare de la dreptul comun reprezentat de art. 93 din Codul de procedură civilă, în sensul că ar fi inserat o soluție legislativă diferită în raport cu reglementarea-cadru în materie, în privința cererii formulate de procuror în numele victimei.

195. Prevăzând, la rândul său, că „În cazurile prevăzute la art. 40 alin. (3) și art. 34 alin. (6), victima poate renunța, potrivit prevederilor art. 406 din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la judecarea cererii privind ordinul de protecție”, art. 43 nu a reprezentat altceva decât o aplicație particulară a art. 93 din cod, pentru situațiile concrete vizând cererile formulate de procuror din legea cu caracter special. La fel ca art. 93 din cod, fostul art. 43 din Legea nr. 217/2003 trimitea în mod expres la art. 406 din cod, ce reglementează renunțarea la judecată.

196. Din acest motiv, chiar dacă nu ar fi existat art. 43 în legea specială, renunțarea la judecarea cererii de emitere a ordinului de protecție formulate de procuror ar fi fost permisă victimei în aplicarea art. 93 din Codul de procedură civilă și prin intermediul art. 2 alin. (2) din cod.

197. Față de aplicabilitatea generală a dispozițiilor codului, doar dacă există dispoziții contrare este exclusă aplicarea lor în alte materii.

198. Or, în mod evident, legiuitorul nu a intenționat să deroge de la art. 93 din cod, prin reglementarea specială din materia ordinului de protecție, neinserând interdicția de renunțare la

judecată în cazurile prevăzute de art. 34 alin. (6) și art. 40 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 217/2003.

199. În mod simetric și pentru identitate de rațiune, abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 prin art. I pct. 2 din Legea nr. 232/2025 nu împiedică posibilitatea de renunțare la judecată din partea victimei, în aplicarea art. 93 din Codul de procedură civilă și prin intermediul art. 2 alin. (2) din cod, de vreme ce legiuitorul nu a introdus concomitent o dispoziție contrară.

200. Cât privește intenția legiuitorului urmărită prin abrogarea art. 43 din Legea nr. 217/2003 este de menționat că, în expunerea de motive a Legii nr. 232/2025, nu se face nicio referire la abrogarea art. 43, justificându-se modificările aduse art. 34 alin. (7), art. 47-49 din Legea nr. 217/2003, precum și art. 158 din Codul penal.

201. Este adevărat că, în finalul expunerii de motive, este evocată jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului conturată chiar în cauzele în care România a fost condamnată pentru încălcarea art. 2 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului, reamintindu-se obligația pozitivă a statelor de a stabili și de a aplica în mod eficace un sistem de sancționare a tuturor formelor de violență în familie și de a oferi suficiente garanții victimelor.

202. Modificările normative importante (majorarea limitelor pedepsei în caz de recidivă, momentul până la care se prelungesc efectele ordinului de protecție provizoriu, procedura de revocare/modificare a ordinului) justifică pe deplin, prin ele însele, raportarea la Convenția europeană a drepturilor omului și la jurisprudența Curții.

203. Fără a se afirma tranșant că legiuitorul nu ar fi văzut în abrogarea art. 43 o măsură aptă să contribuie la descurajarea faptelor de violență domestică și la eficacitatea sistemului de sancționare a acestora, nu se poate ignora totuși că, față de aplicabilitatea generală a Codului de procedură civilă, modalitatea de exprimare a eventualei intenții de suprimare definitivă a posibilității victimei de a renunța la judecarea cererii de emitere a unui ordin de protecție — atunci când cererea este introdusă de către procuror — este una defectuoasă din perspectiva tehnicii legislative.

204. Nu se poate reține o interdicție sau o limitare implicită a exercitării unui asemenea drept de dispoziție procesuală, fiind necesară inserarea în mod expres a acestei derogări de la dreptul comun.

205. De altfel, atunci când a urmărit lipsirea de efecte a manifestării de voință a victimei, legiuitorul a reglementat în mod expres în acest sens, prin art. II al aceleiași Legi nr. 232/2025 introducându-se un text la art. 158 din Codul penal, cu următorul cuprins: „În cazul infracțiunilor prevăzute la art. 193 și art. 196 săvârșite asupra unui membru de familie, retragerea plângerii penale nu produce efecte”.

206. În absența introducerii unei interdicții exprese și în privința retragerii cererii de emitere a ordinului de protecție formulate de procuror, „corijarea” în procesul de interpretare a legii a unei eventuale deficiențe de tehnică legislativă ar echivala cu o adăugare nepermisă la lege.

207. În același timp ar trebui să se țină cont de interzicerea paralelismului în procesul de legiferare, prevăzută de art. 16 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, legiuitorului revenindu-i obligația de a nu institui aceleași reglementări în mai multe articole sau

alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Potrivit tezei finale din art. 16, pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere.

208. Or, fostul art. 43 din Legea nr. 217/2003, care a reprezentat — după cum s-a arătat deja la pct. 288 din prezenta decizie — o aplicație particulară a art. 93 din Codul de procedură civilă, conținea o trimitere expresă, însă nu la art. 93 din cod, ci, întocmai ca art. 93 din cod, la art. 406 din cod, ce reglementează renunțarea la judecată.

209. Unica rațiune ce poate fi decelată din inserarea în fostul art. 43 din legea specială a aceleiași soluții legislative precum a normei de drept comun rezidă în tratarea globală a cererilor formulate în numele victimei de alte persoane: art. 40 alin. (3) din Legea nr. 217/2003 are în vedere nu numai cererea formulată de procuror [(lit. a)], dar și pe cea a reprezentantului autorității de la nivelul unității administrativ-teritoriale [(lit. b)] și a reprezentantului unui furnizor de servicii sociale în domeniu [(lit. c)]. Art. 43 se referea generic la art. 40 alin. (3), iar nu numai la lit. a) din acest text.

210. Această justificare nu împiedică a se observa însă dublarea normei de drept comun în ceea ce privește cererile formulate de procuror, în ipoteza de la lit. a) a alin. (3) din art. 40, ceea ce înseamnă că abrogarea normei redundante se impunea din rațiuni de tehnică legislativă, pentru respectarea art. 16 din Legea nr. 24/2000.

211. Nu în ultimul rând, trebuie subliniat că, atât timp cât legiuitorul nu a inserat în mod expres și neechivoc interdicția sau limitarea de renunțare la judecată din partea victimei, eventuala neconcordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu poate servi ca argument în procesul de interpretare a legii pentru consacrarea legislativă a unei interdicții implicite din abrogarea normei din legea cu caracter special.

212. În schimb, o atare neconcordanță poate conduce la înlăturarea aplicării dreptului comun de la caz la caz, după cum nu există vreun impediment procedural pentru ca instanța de judecată să aprecieze în situații concrete asupra caracterului întemeiat sau neîntemeiat al cererii de renunțare la judecată, dacă manifestarea de voință a părții este viciată de presiuni sau amenințări exercitate asupra sa ori a membrilor familiei și mai ales în situațiile în care există copii minori, pentru care ar trebui luate măsuri de protecție.

213. De altfel, această posibilitate de apreciere era deschisă și în perioada de activitate a art. 43 din Legea nr. 217/2003, conservându-se în aceeași paradigmă în actualul cadru legislativ.

214. Se impune o ultimă observație: fără îndoială că dezlegarea chestiunii de drept coincide în substanță, în ceea ce privește cererea formulată de procuror, cu fostul art. 43 din Legea nr. 217/2003.

215. Dezlegarea corespunde unei interpretări corespunzătoare a legii, cu respectarea normelor de tehnică legislativă, în antiteză cu varianta suprimării definitive a dreptului de a renunța la judecată, care echivalează cu o adăugare la lege, prin constatarea unei interdicții sau limitări implicite a dreptului procesual; revine legiuitorului obligația de a interveni de o manieră adecvată pentru punerea în acord a eventualei intenții de suprimare a dreptului de dispoziție procesuală al victimei cu conținutul legii.

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizările conexe formulate de Tribunalul Iași — Secția I civilă în Dosarul nr. 46.054/245/2025 și de Tribunalul Sibiu — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.427/306/2026.

În interpretarea și aplicarea art. 406 din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 2 alin. (2), art. 92 alin. (1) și art. 93 din Codul de procedură civilă și prin raportare la art. 1 pct. 2 din Legea nr. 232/2025, stabilește că:

Victima poate renunța la judecarea cererii de emitere a unui ordin de protecție, atunci când cererea este introdusă de către procuror în numele victimei, conform art. 40 alin. (3) lit. a) sau art. 34 alin. (6) din Legea nr. 217/2003.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 22 iunie 2026.

Pentru președintele Secției I civile,
judecător **Adina Georgeta Ponea**

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

